SVERIGE-NYHETER

Allmänna Nyheter.

Dödstraffet avskaffat i Sverge. Ett telegram fr. Stockholm meddelar att en lag antagits av svenska riksdagen, som upphäver dödsstraffet.

Nytt rekord i simning. Stockholms kappsimningsklubb höll nyl. nationella simsätt 200 meter, där Arne Borg pressattes ett nytt svenskt rekord i fritt simsätt 200 meer ,där Arne Borg pressade ned Hennings rekord till 2,22,9 min.

Styrelseval i Nobelstiftelsen. Nobelstiftelsens fullmäktige samanträdde nyl. i Stockholm. Till ledamöter av stiftelsens styrelse återvaldes professor M. Salin och f. d. riksantikvarien O. Montelius, vilka voro i tur att avgå. Suppleanter blevo ånyo de avgående, professorerna Chr. Aurivillius och H. G. Soderbaum.

Lönnbrännare fylla landets fängelser. Av den statistik som nu föreligger i fängvårdsstyrelsen framgår att det ej blott är fängelserna i Stockholm som få bereda åt bötesfängar — lönnbrännare — utan även övriga fängelser i landet. För närvarande uppgår antalet bötesfängar i riket till 229, eller 12 procent av hela fångantalet. Den 1 januari 1921 var det blott 94 bötesfängar. En avsevärd ökning föreligger sålunda.

Växelprotesterna stå åter rekord. Även mars månad medförde en kraftig ökning i fråga om de protesterade växlarna enligt Statistiska centralbyråns nu framlagda uppgifter för månaden utvisa. Sålunda gingo inte mindre än 8,521 växlar på tillhopa 20,068,475 kr. i protest under månaden, mot 3,128 st. på tillsammans 6,278,996 kr. under samma månad 1920. Även i jämförelse med närmast föregående månader är ökningen kraftig. Sålunda uppgick protestsumman under februari i år till 14,1 och under januari till 13,4 miljoner.

Sverges ästa människor. Den allra ästa person, som hävderna här i vårt land förmått uppleta, skall ha varit "en pijga Lisbeta", född i Gävle uti Nordanland anno 1532, uti "konung Gustav den förstes tijd", som det heter i en gammal kyrkbok i Filens socken i Uppland. Hon dog 1682 och var då 150 år gammal. Icke fullt så bedagad blev en sockenskomakare Jon Andersson i Å socken, Östergötland, som dog 1729 vid 147 års ålder. Men beträffande vår Metusalem skulle det vara fullt bestyrkt att han då han intogs på fattigstugan var 110 år ,och då han var där i 37 år, skulle åldern bli den uppgivna.

Stark nedgång i spritkonsumtionen. Kontrollstyrelsen statistiska sammandrag för rusdrycksförsäljningen under första kvartalet i år ge vid handen att sammanlagt under kvartalet försålts 8,205,646 liter sprit för konsumtionsändamål. Den utminuterade spritmängden uppgår till 7,444,273 liter, under rubriken "egen utskänkning" komma 291,823 liter och på "överlåten utskänkning" 461,828 liter. Under samma tid har vinförsäljningen omfattat 738,688 liter, därav på utminuteringen 535,651. Den totala spritförsäljningen uppgick i Stockholm under första kvartalet till 1,250,000 liter. Under samma tid har vinförsäljningen totala rusdrycksförsäljningen 9,3 miljoner liter — varför en minskning med över en miljan liter föreligger. I jämförelse med första kvartalet i fjol, då rusdrycksförsäljningen uppgick till 9,2 miljoner liter innebär det nyss tilländalupna kvartalet en ungefär lika stor minskning.

Fjolåret som exportår. I exportföreningens översikt över exporten under fjolåret påpekas, att för trävaror så stora avslut gjordes under början av fjolåret, att totalsiffrorna trots det senare inträffade starka omslaget blevo gynnsamma jämförda med 1919 års siffror. Pappersexporten var ett särskilt rekordår med resultat ,som vida överstiger föregående års. Järnmalmsexporten har kunnat glädja sig åt en större omfattning än under år 1919, beroende på att den tyska järnindustrien åter börjat komma i jämvikt. Handeln med Ostasien har i den mån den kan överblickas försiggått i minst samma omfattning som 1919. Vad Indien beträffar, torde maskinexporten snarare ha överstigit än understigit föregående års och avsättningen av svenskt papper torde ha varit lika god som under 1919. Handeln med Holländska Indien har under året tagit ett stort uppsving. Beträffande de nya Östersjöländerna har varuutbytet i allmänhet varit obetydligt. Störst har det varit med Lettland.

Statsmossarnas inventering klar 1922. I till kommerskollegium avgiven redogörelse för statsmosseinventeringen under år 1920 meddelar ledaren av densamma ,statens förste torvingenjör kapten Ernst J. Wallgren, att inventeringen för fjolåret omfattade mossar mellan 5 och 200 hektar fattat samtliga ditills ej undersökta södra Sverge. Sålunda ha av torvassistenta Uttström och Fredman inventerats 412 statsmossar om sammanlagt 7,053 hektar. Av dessa mossar voro omkring 63 proc. mosstorvmossar med 2.7 m. medeldjup och i medeltal något över någorlunda humifiering hos torven samt 20 proc. kärrtorvmossar av 1,5 m. medeldjup och god humifiering i medeltal. Under de föregående tre åren hade inventerats 277 statsmossar om 15.407 hektar, därav 29 mossar om 15,407 hektar, därav 29 mossar om 3.691 hektar därjämte detaljundersökts av vilka statens järnvägar hittills använt 9 mossar för sin torvdrift. Det återstår nu att inventera något över 1.000 statsmossar om ::a 13,700 hektar ,alla belägna söder om 61:a breddgraden. I 1921 års statsverksproposition har begärts ökning i det ursprungligen beviljade statsanslaget för avsedd mossinventering åren 1917—1921. Det beräknas att statsmossarnas undersökning kan avslutas med ,år 1922.

Årets Carnegiehjältar utsedda. Vid sitt första sammanträde för året har Carnegiestiftelsens styrelse beslutit att för utförda räddningsbragder utmärka följande personer: Stationschefen A .M. Hertzman i Tranås räddade den 4 maj 1920 å Tranås järnvägsstation en äldre man genom att kasta sig över järnvägsspåret; endast ett 10-tal meter framför det inrusande snälltåget, och rycka undan mannen. Båda föllo omkull och det var med knapp nöd de undgingo att överköras. Hertzman tilldelades en silverbägare med inskription samt 2.000 kr. till byggnadshjälp. Fabriksarbetaren Eugen Lundkvist i Domsjö räddade den 11 maj 1920 sin 12-åriga syster genom en farlig och ytterst ansträngande simtur i den av virvlar fyllda och av vårfloden forsande Moälven. Han tilldelades ett fickur av silver med inskription. 16-åriga Arvid Persson i Sjötorp, Lyrestads socken, räddade d. 5 juli 1920 sin 14-åriga broder från att drukna i sjön Fisklösen, där simning på grund av den mängd växtlighet och bråte varav sjön var fylld var förenad med största livsfara. Kaddaren tilldelades ett fickur av silver med inskription. Verktygsförmannen Carl Gunnar Andersson i Enköping omkom den 12 juni 1920 under försök att rädda en broder från drunkning. Han tillerkändes stiftelsens bronsmedalj, varjämte stiftelsen beslöt tilldela den omkomnes änka och två minderåriga barn ett årligt understöd av 1,200 kr. och dessutom åt den förra bekosta vård vid kuranstalt med första året erforderliga 750 kr.

Andra kammarens yrken. En signatur i G .D. har roat sig med att räkna ut vilka yrken, som äro representerade i vår nuvarande andra kammare och huru många riksdagsmän vart och ett av dem har Se vi då först på modernäringen, så finna vi ,att den ingalunda är så missgynnad, att den behöver etablera någon klasskamp genom extra agrarpartier för att få sina intressen beaktade Kammaren räknar bland sina 230 ledamöter icke mindre än 102 lantbrukare och hemmansägare, 7 godsägare, 1 länsagronom och 1 trädgårdsmästare, alltså tillsammans 111 jordbrukets förespråkare i yrkesställning Den därefter största gruppen är hantverks- och industriarbetarnas, vilken, ett par mästare medtagna men kommunikationsarbetare frånräknade, utgöres av summa 41 personer Medräknas dessa sistnämnda (10 järnvägsmän), växer siffran till 51 arbetare Snickare, äro 8, fabriksarbetare 5, sågverksarbetarne 4, skomakarne 5, bagarne 3, gruvarbetarne 3, målarne 2 Representerade av blott 1 man äro textilarbetare, tapetserare, murare ,smeder, stenhuggare, ångkvarnsarbetare ,varjämte där är 1 förådsman, 4 arbetare av för mig obekant yrke För sig står 1 byggmästare. Kommunikationerna kunna förutom de 10 järnvägsmännen lita på 1 järnvägsbokhållare och två posttjänstemän, väl också på den ensamme tullvaktmästaren För industriens ledning svara 6 fabrikanter och direktörer- ingenjör och i fabriksförvaltare. Handelsvärlden företrädes av 3 köpmän, 3 handlande och 3 handelsbiträden och kontorister. En bankamrer sköter om finansen. Universiteten ha endast en representant, folkskollärarna äro 6, elementarlärarna 4. Läkarna äro 3 (efter katalogen), ämbetsmän och jurister 9 officerare 4, tidningsmän 10. Därjämte finns en fattigvårdskonsulent ,en filosofie kandidat, 3 präster och 1 predikant.

Norra Sverge.

Väldiga malmtransporter pågingo under april månad ,från Kiruna till Narvik ,där utskeppningen var rekordartad .

Det låga vattenståndet framkallar stora bekymmer inom Ångermanland, i synnerhet vad de mindre vattendragen angår. Kommer ej något regn vid islossningen, är det fara att någon flottning icke alls kan bli av.

Fastighetsvärdena sjunka. Hemmansägaren F. Nordlander i Sandslån har försålt sitt hemman i Golfva, Boteå, till hemmansägaren Gustav Sjöström i Grillom för 13,000 kr. N. köpte hemmanet för ett år sedan och betalade då 20,000 kr.

Såg i Umeåtrakten härjad av eld. Holmsunds municipalsamhälle hemsöktes härom natten av en förödande eldsvåda ,som lade en ångsåg, hyvleri och torkhus, tillhörande Holmsunds aktiebolag, i aska. Skadorna torde beløpa sig till närmare en miljon kr.

En gammal mangårdsbyggnad i Lit eldhärjad. Eldsvåda har härjat i Lit invid Östersund, där en av länets ästa byggnader, en mangårdsbyggnad från 1700-talet ,och en ladugårdsbyggad med inneliggande redskap till grunden nedbrunnit. Kreaturen utom en del killingar och höns lyckades man rädda.

Vållande till annans död. I det beknta målet mot löjtnanten vid Norrlands trängkår J. G. Unge, vilken åtalats för att vid en biltur förliden sommar varit orsak till en olycka, varvid löjtnanten Mellinder vid I. 28 ljöt döden ,har Sollefteå tingslags häradsrätt nu meddelat utslag. Unge dömdes därvid för att genom oförsigtighet varit vållande till annans död till 300 kronors böter.

Årets timmerdrivningar inom Härjedalen, vilka till följd av de svåra snöförhållandena icke kommo i gång förrän långt in på nyåret, ha på grund av vårens ovanligt tidiga inbrott måst avslutas långt förr än under normala år. Av de partier, som i år skulle ha avverkats, har därför icke stort mer än två tredjedelar huggits och av denna kvantitet återigen ha blott 3/4 hunnit nedföras till flottlederna.

Järnvägsbyggnaden Morjärv—Kalix som nödhjälpsarbete? Länsstyrelsen i Luleå har till k. m:t översänt en anhållan från Kalix kommuns järnvägskommittté om åtgärder för arbetslöshetens bekämpande genom påbörjande av järnvägsbyggnaden Morjärv—Kalix. Om statsfinansiella skäl ej tala emot ett påbörjande av banbygget och andra förhållanden ej häller resa hinder i vägen, hemställer länsstyrelsen ,att banbygget snarast möjligt måtte komma till stånd.

"Då ä' nog för Nathan själv." En käsör i Härnösandsposten berättar:. Det var ett par somrar tillbaka, då ärkebiskopen i sällskap med Anders Zorn gjorde en biltur genom Hälsingland för att som slutligt mål besöka Trönö uråldriga tempel, vars på ifrågasatta återställelse båda intresserade sig för. Från Söderhamn gick färden genom Norrala och upp till Trönö, överallt förbi bondgårdar, där den blågula hissats i topp de båda resenärerna till ära. Framkomna till "gamla Trönökyrkan" steg man ur bilen och ärkebiskopen svepte med en gest mot Zorn in hela landskapet och sade: — Ser du, Zorn, hur de för din skull ha hissat flaggorna i topp i varje gård! Zorn svarade ingenting och behövde det inte häller, för ur den talrika skaran åskådare som samlats steg fram en gammal trönöbonde och sade: — Dä' ä' nog inte för Zorn vi flaggar den här gång. Dä' ä' nog för honom själv, Nathan.

Mellersta Sverge.

Driften vid Falu ättikfabrik nedlägges. Drivten vid Falu ättiksfabrik har av de tryckande konjunkturerna t. v. inställts. Personalen — ett 30-tal man — är i största möjliga utsträckning tagen i arbete vid andra under Kopparverket hörande avdelningar.

Skördeutsikterna i Kopparbergs län äro icke enbart ljusa. Höstsäden står sig visserligen gott ,men den långa växttiden måste ovillkorligen inverka menligt på foderskörden i kvalitativt hänseende. Den tidiga våren och sparsamma nederbörden inge farhågor för att reserfuktigheten i jorden går bort.

Söndersliten i remledningen. Nyl. råkade maskinisten August Sandvall vid Myggbo såg i Västerås bli indragen i en remledning och ihjälklämd. Hur olyckan tillgått är okänt. Den förolyckades kropp hittades alldeles söndersliten ,varför det antages att han dragits runt flera gånger av drivhjulet. Sandvall var förr 1866 och gift.

Dyr papp i vita tygskor. Svea hovrätt har fastställt Kumla, Grimstens och Hardemo häradsrätts utslag i ett mål om olovlig användning av papp i vita tygskor. Grosshandlarna E .A. Lundholm i Örebro och L. A. Lundholm i Kumla få var för sig böta 1,000 kr. och disponenten Adolf Eriksson i Kumla 800 kr.

En ung mans väg — att bli piga. I Stockholms Dagblads söndagsnummer den 10 April lästes under rubriken "Platssökande" bl. a. följande annons: Ung man söker plats som piga i bättre familj. Är villig och kunnig i att utfora allt det arbete som fordras av en kvinnlig dito.Svar till etc. Han menar tydligtvis att, eftersom kvinnorna givit sig in på männens verksamhetsområde, så kan väl mannen ta upp kvinnans uppgifter.

Vänersborgs tegelbruk nedbrunnet. Vänersborgs tegelbruk jämte ett närliggande mindre boningshus ha nedbrunnit till grunden. Eldsvådan började vid 1-tiden på natten och pågick till fram på förmiddagen utan att stadens brandkår kunde hindra den fullständiga förödelsen. Den familj, som bodde i boningshuset, hann med knapp nöd rädda sig undan lågorna. Tegelbrukets drivt har under vintern legat nere ,men skulle i dagarna ha återupptagits.

En duktig femtonårig mekaniker. En duktig mekaniker trots den ungdomliga åldern av 15 år, är, enligt vad "Enköpings-Posten" meddelar sina läsare, Per Thunman, son till fabrikör G. Thunman i Enköping. På lediga stunder har Thunman d. y. själv förfärdigat en liten automobil ,som vid avprovning visat sig fungera väl. Hjulen i bilen äro lånade från velocipeder och motorn är en kolibrimotor om 1,5 hästkrafter, som driver bilen med en hastighet av 35 km. i timmen. Vad mände bliva av det barnet?

Ett äktenskap, som varat i 71 år, upplöstes helt nyligen i Åsens by, Transtrand, Dalarne. Det är den förut omnämnda 88-åriga hustrun, som bortgick från sin 98-årige man. När dessa makar ingingo äktenskap, var den nu efterlevande manen 27 år och hustrun 17 år. Hustrun bröt sitt ben för några år sedan och var därför oförmögen att hon maste stödja sig på kryckor då hon gick. För övrigt var hon frisk och i rörelse ända till de sista dagarna före döden. Den efterlämnade mannen är fortfarade så kry att han hugger ved emellanåt.

Ett hantverksjubileum i Söderköping. Den 1 april hade 40 år förflutit, sedan smidesmästaren P. M. Anderson etablerade sig som egen smidesmästare i Söderköping. Det är otaliga hammarslag, som sedan den dagen klingat mot städen i smedjan ,som alltjämt är inrymd i Bergskvarteret 5. Hr Anderson har genom drivtighet och erkänd yrkesskicklighet givetvis förstått att vinna stor kundkrets. Med anledning av jubileet gav hr Anderson söndagen den 3 april supé i sitt hem för ett atal inbjudna och blev härvid hjärtligt hyllad.

Svanen utbreder sig i Södermanland. Södermanlands läns jaktvårdsföreningsårsskrivt för 1920 är nu utkommen och innehåller en del intressanta uppgifter angående länets fauna. Bl. a. meddelas angående svanen följande värdefulla upplysningar: Tack vare total fridlysning av svan, som nu varit rådande över 20 år och gäller t. o. m. 1921 ,har stammen är efter år förstärkts och spridnin gegt rum till de flesta sjöar i Sörmland, som kunna bjuda lämpliga livsbetingelser.

Heimdal i Uppsala firar 30-årsjubileum. Föreningen Heimdal firade nyl. sitt 30-årsjubileum med en högtidsfest på Stadshotellet. Föreningens ordförande, kandidat F. Nilsson, lämnade därvid en kort historik över föreningens verksamhet, särskilt dröjande vid tilldragelserna i samband med försvarsstriden för ungefär tio år tillbaka. Högtidstalet hölls av chefredaktör L. Ljunglund, som i käserande form behandlade ämnet Partier och partilöshet. Efter föredraget var supé med samkväm anordnad ,varvid flera av föreningens förutvarande ledamöter och styrelsemedlemmar närvoro.

Samvetet slog henne. Nyl. inkom på kriminalstationen i Stockholm en 25 års ogift strykerska och anmälde sig själv för fosterfördrivning. Brottet skulle ha begåtts i november 1920. Den behandling hon företagit på sig själv hade lett ,till begynnande bukhinneinfammation för vilken hon något senare hade inlagts på sjukhus. Under vistelsen på sjukhuset blev hon religiös, och detta var anledningen till att hon icke kunde förtiga sitt brott. Hon förklarade sig villig att sona detsamma och blev häktad. Hon kommer nu att rannsakas inför rådhusrätten. Skyddsvärnet har fått i uppdrag att utreda sakens förhistoria.

En egendomlig källa finnes i Väse, Värmland. Källan, som heter Nygårdskällan, är en trattformig öppning av ett ordinärt boningsrums storlek till ytinnehållet och till brädden fylld med det klaraste vatten. Källådern är så ymnig ,att den under torra somrar kan hålla en efter älven belägen kvarn i gång. Ådern uppkastar omkring 4.000 liter vatten i minuten. Förr har källan använts till lofferkälla, vari pänningar kastats. Söndagen efter midsommar har man från flera socknar samlats vid källan för att kasta sluntar i det sjudande djupet. Än i dag brukar varje år på samma söndag hållas en fest vid källan.

Ett arbetsråd för jordbruket i Sörmland? Vid en lantarbetarekonferens i Södertälje med Sörmlandsdistriktet av lantarbetarförbundet diskuterades bland annat det av godsägare Bo von Stockenström och fröken Elisabeth Tham väckta förslaget om inrättandet av ett arbetsråd för jordbruket för att befrämja arbetsförhållandena på landsbygden och bidraga till ett mera förtroendefullt samarbete mellan arbetare och arbetsgivare. Konferensen beslöt att genom en tremannadelegation upptaga förslaget till närmare prövning tilsammans med arbetsgivarna. Konferensen beslöt vidare att flytta distriktsstyrelsens säte från Stockholm till Flen. Dessutom valdes ny styrelse.

Byggnadsarbetarna i Södertälje ha i dagarna realiserat en länge närd plan, nämligen att bli egna byggherrar. Förra hösten utfärdades inbjudan till tecknande av aktier i ett byggnadsbolag. I början a vmars månad var aktiekapitalet fullaecknat och då hölls konstituerande stämma, då den nya sammanslutningen fick namnet "Södertäljes byggnadsarbeares byggnadsaktiebolag." Aktiekapitalet utgör 10,000 kr., fördelat i aktier å 50 kr. Bolaget avser att i första hand bereda arbete åt aktieägarna, cirka 200, man även att göra det möjligt för dessa att inta en mera oberoende ställning till arbetskonflikter och lönerörelser. Bolaget börjar sin verksamhet med arbeten av mindre omfång, men hoppas snart kunna anställa en egen arkitekt.

Mer arbete i Göteborg än i Stockholm. Kontorens platsförmedlingsberättelse över verksamheten under 1920 har nu offentliggjorts. Förmedlingen har under året havt två kontor: ett i Stockholm och ett i Göteborg. Underhandlingar ha dessutom förts rörande upptagande av verksamheten såväl i Malmö som i Karlstad. Vad Stockholmskontoret beträffar var förmedlingsverksamheten synnerligen livlig under större delen av året. Med november månads ingång inverkade emellertid den inträdande depressionen synnerligen menligt. I Göteborg anmäldes ett stort antal lediga platser under första halvåret, men då funnos tyvärr icke kvalificerade sökande i motsvarande antal. Arbetslösheten i Göteborg tyckes för övrigt icke varit så stor som i Stockholm ,detta enligt uypgivt beroende på att firmorna i Göteborg icke i samma utsträckning som i Stockholm avskedat sin personal. Antalet anmälda lediga platser har under året i Stockholm och Göteborg uppgått till 924, antalet platsökande till 796 och tantalet tillsatta plaser i 301.

Södra Sverge.

Sträjker vid fyra hamnar. Sträjken vid hamnarna omfattar för närvarande Stockholm, Oxelösund, Malmö och Oskarshamn — enligt vad Dagens Nyheter erfarit från arbetsgivarföreningen. I Göteborg har ännu ingen öppen konflikt utbrutit, men arbetarna ha redan börjat göra vissa svårigheter för stuverifirmorna.

Industriell demokrati på "Arbetet" i Malmö. Tryckeri-a.-b. Framtiden i Malmö, som är förlaggare till Arbetet, hade den 4 april bolagsstämma. Till denna hade personalen inlämnat förslag om införande av drivtsråd i enlighet med principen om industriell demokrati. Styrelsen fick i uppdrag att gemensamt med personalen behandla frågan och framlägga förslag till nästa stämma.

En kuriös anhållan. Till länsstyrelsen i Jönköpings län har ingått följande ansökan: "jag vill Bedja att få inkomma med en ansökan om att få Het Halisen Stället för jonasson samt att få Rättighet att få försälja öl och Påter å Vårt område i Östra Kolonien 4 med Biträde av Två Vana Serveringsbiträden å Bestämda Tider och Skärpt Kontroll med Inn och Utgång ifrån Sjösidan samt Cigarrer och Tidningar."

Skoarbetarsträjk i Hälsingborg. På grund av lönereducering har skoarbetarsträjk, omfattande ett trettiotal man utbrutit i Hälsingborg. Vid handarbetsverkstäderna fordra arbetsgivarna en lönereducering av 15 proc. och vid de elektriska reparationsvärkstäderna med halvten av indextalets sänkning. När indextalet nedgått med 45 proc. skulle nya lönereduceringar företas. Arbetarna ha erbjudit sig att gå med på en lönereducering när indextalet av den 3 mars sjunkit med 30 proc.

En båtsman av den gamla stammen. Mårten Andersson-Sedig ,ingick häromdagen i sitt 91:a år. Han föddes i Fågelmara församling, skrives i en Karlskrona-tidning, och tjänstgjorde i förstone som dräng på Fågelmara gods under amiral Virgins tid, varefter han troget tjänade som båtsman i 20 års tid. Bl. a .seglade han med fregatten Eugenie. Efter avskedet slog sig Andersson-Sedig ned i Norra Femmereds socken, där han bröt mark och skapade sig ett litet trevligt hemman, som han fortfarande bebor tillsammans med sin dotter. Den gamle är trots sin höga ålder vid god vigör.

Betydande prisfall på Skånesmöret. Den smörnotering som den 22 april sattes i Malmö uppvisar ett ganska betydande prisfall på smör. Föregående vecka noterades nämligen smöret till 487 öre pr kg., men i dag till 445 öre. Sänkningen kommer givetvis även att inverka på detaljpriset. Minutpriset för prima smör var i Malmö förra veckan 5 kr. 50 öre pr kg. Orsaken till den stora sänkningen ligger dels i det kursfall på danska kronor som skett under de senaste dagarna, men även i den betydligt minskade omsättningen av danskt smör i England. Dessa fluktioner på den danska smörharkmaden ,inverka ögonblickligt på vår inhemska marknad.

Sorgligt familjedrama i Malmö. Förra straffängen O. Larson Sander, som härom kvällen illa knivskar sin frånskilda hustru i hennes bostad vid Ringgatan i Malmö, har nu gripits. Han hade sökt begå självmord genom att skära sig med samma rakkniv som han begagnat mot hustrun, men hade ej lyckats fullfölja sin avsikt. Han förnekar att han uppsökt hustrun för att ta hämnd på henne. Varken Sanders eller den knivskurna hustruns sår torde vara av livsfarlig beskaffenhet. Hustrun vårdas för närvarande å Allmänna sjukhuset. Sander är född år 1876 och har ursprungligen varit stuveriarbetare. Han har tillbringat icke mindre än 21 år av sitt liv i fängelse.

Utrotningskrig mot flugorna är något som nu rekommenderas och praktiseras litet varstädes på grund av faran av flugor såsom smittobärare. För att uppmuntra detta utrotningskrig ha stadsmyndigheterna i Waukegan, Ill., utlovat ett pris av 10 cents pr 100 för dödade flugor. Nu borde småpojkarna få bråttom. Man har räknat ut att ett par flugor kunna under en säsong få en avkomma på 131,000,000,000,000.

Guld i strömmar kommer från utrikes länder till Onkel Sams kassaskåp. På 11 dagar har anlänt $49,635,652, säges det i en rapport från Washington. Från den 1 jan. till den 31 mars har guld anlänt från Frankrike, Canada, England Kina, Indien, och Holland till en summa av $182,939,141. Export av guld under samma tid var $4,470,653. Från Sverige anlände under samma tid endast $4,678,956.

Om det moderna Japans uppkomst i vår tid.

(Forts. från föreg. nr.)

Californias lag angående utlänningars rätt till ägande av land.

För att söka bevara California som ett de vita männes land antog man i denna stat år 1920 en lag, förbjudande utlänningar att arrendera land. Denna lag trädde i kraft den 10 december samt vägrade utlänningar, vilka icke kunna bliva amerikanska medborgare, att inneha land, eller att arrendera eller att hålla land för underåriga, vilka bekomma medborgare, **eller att hålla** land genom att begagna sig av landägande korporationer, överträdande av denna lag är belagt med hårt straff.

Det är ingenting ovanligt att en stat eller nation förbjuder utlänningar att äga eller arrendera land, särskilt vad beträffar jordbruksland. Vad California nu gjort är endast detsamma som gäller i Canada, Nya Zeeland och Australien, med undantag att Australiens lagar i detta avseende äro yttermera stränga. Japan självt har sedan åratal haft en lag, som förbjuder utlänningar att äga land, men har helt nyligen ändrat denna lag så, att utlänningar, vilkas hemland giva samma previlegier till japaner, kunna inneha land i Japan.

Vad som japanerna särskilt fäst sig vid angående Californias lag är, att den så tydligt synes gälla dem samt att den kommer att nedbringa värdet av vad de med sitt arbete skapat, fastän lagen faktiskt, om den godkännes av högste domstolen medgiver skyldighet att ersätta dem, vilkas land på så sätt expropieras.

Japan fruktar ävenså att vad som skett i California kommer at sprida sig till andra stater och länder. Det finnes ingen som helst orsak att så kommer att ske, när vi veta att mellan 80 och 85 procent av alla japaner i Amerika äro bosatta i California, och även där äro de endast en handfull. Dock säges det att statsstyrelsen i Texas kommer att under denna session framlägga ett förslag för att förhindra japaner att äga eller inneha land i Texas. Som det finnes åtta miljioner utlänningar i Förenta Staterna, vilka icke äro medborgare, tycka japanerna att för stora just dem, som ju endast uppgå till ansträngningar göras för att utpeka 80,000 eller en procent av hela antalet.

Vad som inträffat i California, har blivit den huvudsakliga politiska frågan i Japan, regeringspartiet eller som de kallas Seiyu-kai, anse att frågan kommer att bli tillfredsställande löst, under det att oppositionspartiet eller Kensei-kai fordrar att man bör ingripa i saken. Förre premiär ministern i Japan Marquis Okuma, förklarade i ett tal i Tokio den 15 November, att om Californias lag understöddes av Amerika, återstår intet annat än kraftåtgärder. Och det bör kommas ihåg, att när Japan anser sig förorätt at i någonting, slår det till och gör det utan varning.

Den japanska ställningen i denna sak hopsummeras av Viseount Kato, förutvarande ambassadör i Washington, sålunda:

"Att Amerika vilket alltid är förespråkare för rätt och humanitet, skulle våga utan att angiva giltig orsak beröva japanerna frukten av många års oförtrutet arbete, vore något med vilket vi icke kunde ha överseende. Att Amerika av alla nationer skulle tillåta sig att handla så grymt och omänskligt är sannerligen oförklarligt."

Immigration och medgörgarrätt.

Ingen invändning har någonsin gjorts av Förenta Staterna för inflyttande av japanska professionella män, financiärer, köpmän, resande studeranden eller religiösa lärare, och som förut förklarats hava under de senaste tio åren inga andra kommit från Japan. De, som studerat interntionell lag ,erkänna varje nations absoluta rättighet att reglera immigrationen som den finner för gott. Japan förbjuder att kineser inflytta till Japan och Amerika förbjuder deras inflyttning till Staterna.

En orsak till att japanerna så hata kineserna är, att efter det rysk-japanska kriget kinesiska arbetare kommo till Japan i stora massor ,lockade av de höga betalningarna till följd av kriget. Detta ledde till en japansk order, vilken förbjöd detta. Denna rasfartiskhet ,som uppstått, är ömsesidig. Även de små barnen från den ena ändan av Japan till den andra hingakta kineserna.

Det har funnits japaner i Amerika under sextio år. Under denna period ha 27,000,000 immigranter anlänt till Förenta Staterna ,av vilka endast 101,000 hava kommit från Japan. Under de första tio åren av det nuvarande århundradet ha 8,785,000 immigranter ankommit och av dessa voro 62,452 japaner.

Ett stort antal av japanerna i California ,särskilt farmare, tillbringa vintern i Japan ,vilket de ha rätt att göra enligt överenskommelsen och de återvända om våren.

Den nämnda gentlemanna-överenskommelsen för att stoppa immigration av japanska arbetare startades 1908, och ej ett enda fall av att den brutits har framkommit. För att lugna somliga amerakanare, som försäkrade att japaner inkommo över mexikanska gränsen, må vidare sagas, att japanska regeringen för tio år sedan strängt förbjöd emigration till Mexico och senare ha arrangemang gjorts för att förhindra dem att inkomma i Mexico även från Syd-Amerika genom att instruera konsuler att icke utfärda pass. Immigrationen synes ej presentera några svårigheter för de båda ländernas statsmän, ehuru det skränas en hel del om denna sak av dem, som ej äro inne i förhållanden.

Utlänningar ,vilka levat fem år i Japan, kunna bliva medborgare genom att adopteras av en japansk familj och taga sig ett japanskt namn. Men om de någonsin lämna landet, kunna de ej återvända och återförenas ehuru en japan kan så göra.

Blir det krig?

Vem kan väl säga? Den saken blir troligen bestämd i Japan — vid närmare överläggning med London — ty ingen tror att Amerika någonsin skulle ånfalla dem först ,ehuru Amerika i Japan anses som en krigisk och girig nation ,som på en kort tid har frånrövat Mexico Texas, New Mexico, Arizona och California samt tagit Cuba, Poro Rico och Philippinerna från Spanien; Hati, Nicaragua, Hawaii och Panama och som gör anspråk på att utgöra den högsta makten över allt i Amerika. Det talas mycket i Japan om att återförena dessa till deras ursprungliga ägare.

Under det rysk japanska kriget hade Amerika det japanska folkets alla sympatier, men det är svårt att förklara varför; ty Ryssland har alltid varit en av Amerikas bästa vänner. Sedan dess och tills helt nyligen har Amerika varit mycket avhållet i Japan.

Nu är hon hatad ,misstrodd och fruktad, likasom Japan självt är hatat ,misstrott och fruktat i Amerika och över hela Asien. Under sådana omständigheter kan krig lätt utbryta och freden är svår att bevara ,särskilt om i båda länderna det finnes galna militärister, vilkas hela liv uppgå i nöjet att förgöra liv. Amerikanare i Japan sägas vara för aggressiva för att falla japanerna i smaken likasom japanerna äro för aggressiva för att behaga kineserna.

De största affärsmännen i Förenta Staterna äro ense om att anse att det icke blir något krig. De påpeka att på grund av ekonomiska omständigheter Japans intressen göra bäst uti att förbliva på fredlig fot med ett land, som förser dem med så mycket

(Forts. å sid. 7)

Natt- och dagbud besvaras skyndsamt

Kontorstimmar: 9—12 Söndagar 2—6 9—12 7—9 2- 6

DR. B. GERZABEK.

Medlem av "The Royal College of Surgeons", England; licentiat av "The Royal College of Physicians", London, England; f. d. assisterande läkare och kirurg i Wien, Prag, Berlin, Gracon och andra hospital.

Dr. B. Gerzabeks Privata Hospital.

För vård och vetenskaplig behandling av lungröta, hjärt-, mag-, inälvs- och njurråkommor; urin-, hud- och nervsjukdomar; kvinnors, barns, och ålderdomskrämpor etc.

X-RAY (Röntgenstrålar) rum, utrustat med alla de senaste apparaterna både för "screening", stereoskopiskt arbete och tagandet av fotografier från invärtes organ.

OPERATIONSRUM med de mest tidsenliga apparater för små och stora operationer.

PATIENTERS SJUKRUM, alla av gillad modärn hospitalskonstruktion, rymliga, väl ventilerade och med en uppmuntrande anblick

LABORATORIUM OCH APOTEK försett med alla inländska och importerade nya materialer av bästa och renaste slag, från vilka medikamenter sammansättas av doktorn själv.

DR. B. GERZABEK

415—417 Pritchard Ave., Winnipeg.

Telefon: J. 474.

Utnyttja den höga dollarkursen!
Placera Edra besparingar i Sverige!

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET

EGNA FONDER 182 MILLJONER KRONOR

sammmanslutet med Skånes Enskilda Bank, Örebro Enskilda Bank, Skånska Handelsbanken m. fl., gottgör å

KAPITALRÄKNING

högsta gällande ränta, som varje halvår lägges till kapitalet.

OBS.! Sänd check i kronor eller dollars till något bankens huvudkontor i *Göteborg, Stockholm, Malmö* eller dess avdelningskontor i Anderstöv, Arboga, Ariöv, Askersund, Boden, Borgholm, Båstad, Dalby, Eskilstuna, Eslöv, Gamleby, Grythyttehed, Gärsnäs, Gävle, Hallsberg, Helsingborg, Hälsingborg, Härnösand, Höganäs, Hörby, Kalmar, Karlshamn, Karlskoga, Kisa, Klippan, Kopparberg, Kristianstad, Kumla, Köping, Laholm, Landskrona, Lindesberg, Linköping, Luleå, Lund, Läderup, Mariedam, Mällila, Mörbylånga, Nora, Norrköping, Nybro, Piteå, S:t Olov, Simrishamn, Sjöbo, Skanör, Skellefteå, Skivarp, Skurup, Skölleresta, Svalöv, Svedala, Söderhamn, Södra Vi, Sölvesborg, Tollarp, Trelleborg, Umeå, Vaxholm, Vellinge, Vetlanda, Ymmerby, Vretstorp, Västervik, Växlö, Ämmeberg, Åstorp, Älmhult, Ängelholm, Örebro, Örkelljunga, Överum, Ystad.

Dr. Philip A. Eckman

Skandinavisk Tandläkare

Tändernas vård

får icke försummas, om ni önskar behålla eder goda hälsa. Det har bevisats att alla svåra sjukdomar komma av dåliga eller försumma de tänder. — Jag står med nöje till eder tjänst och vill giva eder alla råd jag kan och vill undersöka edrda tänder gratis.

TÄNDER UTDRAGAS SMÄRTFRITT

OBS! NY LOKAL.

DR. PHILIP A. ECKMAN

416 Sterling Bank Bldg.

Hörnet Portage & Smith Aves. Winnipeg, Man.

Värdefull Svensk Bok FRITT!

Hvarje man borde sända efter ett exemplar af den intressanta och lärorika Svenska Rådgifvaren

"Goda Råd"

Denna berömda med flera illustrationer försedda läkarebok, som Doktor Leigh skrifvit speciellt för svenskar i Amerika, lämnar många värdefulla råd och upplysningar för unga män, omnämner alla för männen säregna sjukdomar, deras följder, förebyggande och huru de kunna botas i hemmet o. s. v. Boken handlar äfven om Lifvets Hemligheter och borde läsas af hvarje ung man. Om ni varit offer för oförstånd i era unga år, eller systemet blifvit försvagadt genom utsväfningar i senare år, bör ni skrifva efter boken. Ni kan blifva återställd till fullkomlig hälsa och styrka genom Dr. Leighs behandling. Boken sändes alldeles gratis och portofritt i förseglad omslag till alla, som insända namn och adress till

**Dr. L. K. LEIGH